

AHMED VEFKİ EFENDİ

(ö. 1161/1748)

**Mutasavvıf - şair, bestekâr,
zâkir ve hattat.**

Türk mûsikisi tarihinde Drağman müezzini ve Drağman zâkiri lakaplarıyla şöhret bulmuştur. İstanbul'da Üsküdar'da doğdu. Babasının adı Ramazan'dır. İlk yılları ve tahsili hakkında bilgi yoktur. Gençlik yıllarında, Halvetiyye'den Drağman Tekkesi şeyhi ve aynı zamanda eniştesi olan İsâ Mahvî Efendi'ye intisap etti. Ondan ve Şehremini'de Hulvî Efendi Tekkesi şeyhi Derviş Ali Şiruganî'den tarikat terbiyesi ve bilgisi alarak kendini yetiştirdi. Bu arada Drağman Tekkesi başmüezzinliği ve zâkirligi, ardından zâkirbaşılığı ile görevlendirildi. Bir müddet sonra Kasımpaşa'da Çorlulu Ali Paşa Camii cuma vâizliğine tayin edildi. Hayatının son yıllarında, bu vazifelerinin yanında Eyüp Nişanca'sındaki Sivâsî Tekkesi şeyhliğinin vekâleti de ona verildi. 1161'de Sivâsî Tekkesi'ndeki odasında vefat etti. Mezarı tekkenin hazîresindedir. *Tuhfe-i Hattâtin*'de 1165 olarak kaydedilen vefat tarihi yanlışır.

Ahmed Vefki Efendi'nin tasavvufî sahadaki ilmî seviyesi manzumelerine de aksetmiştir. Şiirlerinde Vefkî ve Derviş Ahmed mahlaslarını kullanmış, ancak mürettep bir divanına bugüne kadar rastlanmamıştır. Hat ve mûsiki ile de meşgul olmuş, özellikle dinî sahadaki besteleriyle ün kazanmıştır. Mûsikide Derviş Ali Şiruganî'den faydalanmış, ta'lik hattını ve Süleyman Çelebi'nin bestelenmiş mevlidini, hattat ve mûsikîşinas Zeyrek Camii müezzini Hüseyin Efendi'den meşketmiştir. Bestelerine daha çok Drağman zâkiri Ahmed başlığı ile çeşitli el yazması güfte mecmualarında rastlanmakta ise de bunlardan ancak bir tevşih ile bir ilâhisi zamanımıza ulaşmıştır.

BİBLİYOGRAFYA :

Ayvarsarıyî, *Vefeyât-ı Selâtin*, Süleymaniye Ktp., Esad Efendi, nr. 1375, vr. 29^a-b; Müstakimzâde, *Mecmûa-i İlâhiyyât*, Süleymaniye Ktp., Esad Efendi, nr. 3397, vr. 52^a, 147^a; a.mlf., *Tuhfe*, s. 642, 659-660; İsmet, *Tekmilâtü's-Şakâik*, s. 490-491; Mehmed Şükrî, *Mecmûa-i İlâhiyyât* (İsmail E. Erünsal özel kitaplığı), s. 34; *Mevlid Tevşihleri* (İstanbul Konservatuvarı neşriyatı), İstanbul 1931, I, 26-27; Ergun, *Antoloji*, I, 147, 158-159; Ezgi, *Türk Musikisi*, III, 78-79, 1053; V, 323-324; Şengel, *İlâhîler*, I, 56-57.

NURİ ÖZCAN

AHMED VESİM PAŞA

(1824 - 1910)

**Son Osmanlı kaptan-ı deryâsı,
Bahriye nâzırı ve hattat.**

Tersâne-i Âmire kereste mahzeni emini Mehmed Reşid Efendi'nin oğludur. İstanbul'da Yeniçeşme'de doğdu; sıbyan mektebinde okuduktan sonra özel hocalardan Farsça öğrendi. 1836 yılında girdiği Mekteb-i Bahriyye'yi başarı ile bitirdikten sonra 1841'de Kaptanıderyâ Çengelözü Tâhir Paşa'nın yanında, Gi-

rit ve Sisam adalarındaki karışıklıkları bastırmak için sefere çıkan donanmaya katıldı. Damad Halil Paşa'nın ikinci kaptan-ı deryâlığı sırasında (1843-1845) mülâzım oldu, 1848'de yüzbaşılığa yükseldi. Bundan sonra çeşitli gemilerde zâbitlik, süvarilik ve kumandanlık yaptı. 1850'de İngiltere'ye gönderildi; on altı ay kadar orada bilgi ve görgüsünü arttırdı; dönüşünde donanmada topçu öğretmeni oldu. Kırım Harbi sırasında (1853-1856) ordu ve donanmanın her türlü ihtiyacını temin ettiği gibi Sivastopol önlerinde gösterdiği başarı sebebiyle de Kırım im-

Ahmed Vesim Paşa'nın, 1305 (1888) yılında Kulekapısı (Galata) Mevlevîhanesi'nde devrin meşâiyhi ve ileri gelenlerinin katıldığı bir âyin-i şerifi gösteren minyatür tekniginde yapılmış bir çalışması. Sağ altta ayakta duran Ahmed Vesim Paşa'dır.

